II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

OTSUSED

EUROOPA KESKPANGA OTSUS (EL) 2020/440,

24. märts 2020],

pandeemia majandusmõjude ohjeldamise erakorralise ja ajutise varaostukava kohta (EKP/2020/17)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 127 lõike 2 esimest taanet,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige artikli 12.1 teist lõiget koosmõjus artikli 3.1 esimese taande ja artikliga 18.1,

ning arvestades järgmist:

(1) Kooskõlas Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja (edaspidi „EKPSi põhikiri") artikliga 18.1 võivad Euroopa Keskpank (EKP) ja keskpangad liikmesriikides, mille rahaühik on euro (RKPd), tegutseda Euroopa Keskpankade Süsteemi eesmärkide saavutamiseks finantsturgudel, muuhulgas ostes ja müües turukõlblikke instrumente otse.

(2) Pandikirjade kolmanda ostukava, varaga tagatud väärtpaberite ostukava ja ettevõtlussektori varaostukava kõrval moodustab avaliku sektori varade järelturult ostmise kava (PSPP) osa EKP varaostukavast. Varaostukava eesmärk on tõhustada rahapoliitika ülekandumist, lihtsustada laenuandmist euroala majandusele, lihtsustada laenusaamise tingimusi kodumajapidamistele ja ettevõtjatele ning toetada inflatsioonimäära püsivat lähenemist tasemele, mis on keskmise aja jooksul 2%st allpool, kuid selle lähedal, mis on kooskõlas EKP esmase ülesandega säilitada hindade stabiilsus.

(3) Võttes arvesse koroonaviiruse haiguse (COVID-19) levikuga seotud erandlikke majandus- ja finantstingimusi, otsustas EKP nõukogu 18. märtsil 2020 alustada uue, erakorralise ja ajutise varaostukavaga pandeemia majandusmõjude ohjeldamiseks (*pandemic emergency purchase programme*, PEPP), mis hõlmab kõik varaostukava tingimustele vastavad vara liigid. PEPP ostud teostatakse varaostukava ostudest eraldi täiendavas summas 750 miljardit eurot kuni 2020. aasta lõpuni. PEPP asutatakse konkreetse erakorralise esilekerkinud majanduskriisi käsitlemiseks, millega võiks kaasneda oht hinnastabiilsuse eesmärgile ja ülekandemehhanismi kohasele toimimisele. Erandlike, kiirelt muutuvate ja ebakindlate asjaolude tõttu peab PEPP oma kujunduses ja rakendamises olema varaostukavaga võrreldes äärmiselt paindlik ja selle rahapoliitika eesmärgid ei lange kokku varaostukavaga.

(4) Maailma Terviseorganisatsioon on kuulutanud COVID-19 pandeemiaks, kuna see on põhjustanud lähiminevikus pretsedenditu rahvatervise hädaolukorra. Selle tagajärjel leidis aset äärmuslik majandussõkk, mis nõuab ulatuslikku, koordineeritud ja kiireloomulist reageerimist kõikidel poliitilistel tasanditel, et toetada ohustatud ettevõtlust ja töötajaid. Pandeemia tagajärjel on euroalal oodata majandustegevuse langust ja vältimatut suurt kokkutõmbumist, eelkõige põhjusel, et üha rohkem riike peab intensiivistama piiravaid meetmeid. Need meetmed panevad ettevõtete ja töötajate rahavoogudele kriitilised piirangud ning toovad kaasa ettevõtluse ja töökohtade kadumise riski. Samuti

on selge, et praegune olukord raskendab rahapoliitika mõju ülekandumist ja paneb praegusele inflatsiooniväljavaatele olulise langussurve. Seda arvestades on PEPP proportsionaalne abinõu hinnastabiilsuse, rahapoliitika ülekandemehhanismi ja euroala majandusväljavaate tõsiste riskide käsitlemiseks COVID-19 puhangu ja kiireneva leviku tingimustes. EKP nõukogu lõpetab PEPPi netovaraostud, kui ta leiab, et COVID-19 kriisietapp on möödunud, kuid mitte enne 2020. aasta lõppu.

(5) Keskvalitsuste, piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste ja tunnustatud asutuste poolt emiteeritud kõlblike turukõlblike võlaväärtpaberite ostmiseks jaguneb PEPPi varaostukava euroala jurisdiktsioonide vahel kooskõlas EKP kapitalimärkimise alusega EKPSi põhikirja artikli 29 kohaselt. Siiski on paindlik lähenemine PEPPi ostude jagunemisel keskse tähtsusega, et vältida tasakaaluhäireid agregeeritud euroala riigivõlakirjade tulukõveras, mis võiks kaasa tuua täiendavaid moonutusi euroala riskivabas tulukõveras, seejuures jälgides, et üldine programmi suundumus hõlmaks kõiki euroala jurisdiktsioone. PEPPi paindlikkuse huvides ostetakse selle alusel ka avaliku sektori turukõlblikke võlaväärtpabereid, mille tähtaeg on lühem PSPPs ettenähtust.

(6) 18. märtsil 2020 otsustas EKP nõukogu samuti üle vaadata teatavad vabatahtlikult kohaldatud piirangud, mis võiksid takistada eurosüsteemil täita oma volitusi, kui see on vajalik oma tegevuse ja riskide proportsiooni ümberhindamiseks. Käesoleva otsuse tulemuslikkuse tagamiseks ei kohaldata PEPPi investeeringute suhtes Euroopa Keskpanga otsuse (EL) 2020/188 (EKP/2020/9) ([1]) artiklit 5 konsolideeritud investeeringute kohta. Eurosüsteem peab kõrvaldama kõik riskid rahapoliitika sujuvale ülekandumisele kõikides euroala liikmesriikides.

(7) Kreeka Vabariigi keskvalitsuse poolt emiteeritud turukõlblike võlaväärtpaberite kõlblikkuse hindamisel PEPPi eesmärkidel võttis EKP nõukogu arvesse järgmist: a) pingete leevendamise vajadus seoses COVID-19 puhangust tingitud tõsise mõjuga Kreeka finantsturgudele; b) Kreeka Vabariigi poolt võetud kohustused süvendatud järelevalve ja selle rakendamise jälgimise kontekstis liidu institutsioonide poolt; c) asjaolu, et Kreeka Vabariigi poolt Euroopa stabiilsusmehhanismi raames kasutusele võetud keskpika tähtaja võlameetmed sõltuvad võetud kohustuste jätkuvast täitmisest; d) EKP otsese juurdepääsu võimalus Kreeka Vabariigi majandus- ja finantsolukorra teabele, kuna EKP osaleb tõhustatud järelevalveraamistikus; ja e) asjaolu, et Kreeka Vabariigi turujuurdepääs on taastatud. Selle hinnangu põhjal otsustas EKP nõukogu, et Kreeka Vabariigi keskvalitsuse poolt emiteeritud turukõlblikud võlaväärtpaberid vastavad PEPP ostude tingimustele.

(8) PEPP täidab eurosüsteemi keskpankade kohustusi aluslepingute alusel, sh keskpankade rahastamise keeldu, ning ei takista eurosüsteemi tegutsemist kooskõlas avatud turumajanduse ja vaba konkurentsi põhimõtetega.

(9) PEPPi tulemuslikkuse tagamiseks selgitab eurosüsteem, et ta tegutseb võrdsetel tingimustel (*pari passu*) erasektori investoritega avaliku sektori turukõlblike võlainstrumentide osas, mida eurosüsteem võib osta PEPPi alusel kooskõlas nende instrumentide tingimustega.

(10) PEPPi tehingud toimuvad detsentraliseeritult kooskõlas EKP asjaomaste otsustega, millega tagatakse eurosüsteemi rahapoliitika ühetaolisus. Kui käesolevas otsuses ei ole sätestatud teisiti, toimuvad PEPPi ostud kooskõlas varaostukava jaoks kehtestatud kehtivate raamistikega.

(11) 18. märtsil 2020 otsustas EKP nõukogu laiendada ettevõtlussektori varaostukava osas kõlblike varade ulatust ja hõlmata mittefinantsettevõtete kommertspaberid, mille tulemusel on kõik piisava krediidikvaliteediga kommertspaberid kõlblikud ostudeks ka PEPPi alusel.

(12) Praegusele pandeemia olukorrale viivitamata reageerimiseks peab käesolev otsus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

([1]) Euroopa Keskpanga 3. veebruari 2020. aasta otsus (EL) 2020/188 avaliku sektori varade järelturult ostmise kava kohta (EKP/2020/9) (ELT L 39, 12.2.2020, lk 12).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

PEPPi kehtestamine ja kohaldamisala

1. Eurosüsteem kehtestab pandeemia majandusmõjude ohjeldamise erakorralise ja ajutise varaostukava (PEPP), mis on iseseisev ostukava kogusummas 750 miljardit eurot.

2. Kui käesolevas otsuses ei ole selgelt sätestatud teisiti, ostavad eurosüsteemi keskpangad PEPPi alusel järgmist vara:

a) kõlblikud turukõlblikud võlaväärtpaberid kooskõlas Euroopa Keskpanga otsuse (EL) 2020/188 (EKP/2020/9) sätete ja mõistetega;

b) kõlblikud ettevõtlussektori võlakirjad ja muud turukõlblikud võlaväärtpaberid kooskõlas Euroopa Keskpanga otsuse (EL) 2016/948 (EKP/2016/16) sätete ja mõistetega ([2]);

c) kõlblikud pandikirjad kooskõlas Euroopa Keskpanga otsuse (EL) 2020/187 (EKP/2020/8) sätete ja mõistetega ([3]);

d) kõlblikud varaga tagatud väärtpaberid (ABS) kooskõlas Euroopa Keskpanga otsuse (EL) 2015/5 (EKP/2014/45) sätete ja mõistetega ([4]);

Artikkel 2

Turukõlblike avaliku sektori võlaväärtpaberite tähtaeg

PEPPi ostu kõlblikkuseks peab artikli 1 lõike 2 punktis a määratletud turukõlblike võlaväärtpaberite järelejäänud tähtajaks asjaomase eurosüsteemi keskpanga poolt ostmise hetkel olema vähemalt 70 päeva ja maksimaalselt 30 aastat. Sujuva rakendamise hõlbustamiseks on PEPPi jaoks kõlblikud need turukõlblikud võlainstrumendid, mille järelejäänud tähtaeg on 30 aastat ja 364 päeva.

Artikkel 3

Kreeka Vabariigi poolt emiteeritud turukõlblike võlaväärtpaberite erand

Otsuse (EL) 2020/188 (EKP/2020/9) artikli 3 lõiget 2 ei võeta arvesse ja Kreeka Vabariigi keskvalitsuse poolt emiteeritud eurodes vääringustatud turukõlblikud võlaväärtpaberid on kõlblikud PEPPi ostudeks, kui nad vastavad ostude tingimustele otsuse (EL) 2020/188 (EKP/2020/9) artikli 3 lõikes 4.

Artikkel 4

Ostusummad

PEPPi ostud teostatakse vajalikuks peetavas ulatuses, mis on proportsionaalne, et käsitleda erandlikes majandus- ja turutingimustes tekkivat ohtu eurosüsteemi võimele täita oma volitusi. Käesoleva erandliku otsuse tulemuslikkuse tagamiseks ei kohaldata PEPPi investeeringute suhtes otsuse (EL) 2020/188 (EKP/2020/9) artiklit 5 konsolideeritud investeeringute kohta.

([2]) Euroopa Keskpanga 1. juuni 2016. aasta otsus (EL) 2016/948 ettevõtlussektori varaostukava rakendamise kohta (EKP/2016/16) (ELT L 157, 15.6.2016, lk 28).

([3]) Euroopa Keskpanga 3. veebruari 2020. aasta otsus (EL) 2020/187 pandikirjade kolmanda ostukava rakendamise kohta (EKP/2020/8) (ELT L 39, 12.2.2020, lk 6).

([4]) Euroopa Keskpanga 19. novembri 2014. aasta otsus (EL) 2015/5 varaga tagatud väärtpaberite ostukava rakendamise kohta (EKP/2014/45) (ELT L 1, 6.1.2015, lk 4).

Artikkel 5

Portfelli kujundus

1. Kõlblike keskvalitsuste, piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste ja tunnustatud asutuste poolt emiteeritud turukõlblike võlaväärtpaberite kumulatiivsete netoostude ostukava jaguneb tingimustele vastavate jurisdiktsioonide vahel bilansiseisupõhiselt kooskõlas RKPde osaga EKP kapitalimärkimise aluses EKPSi põhikirja artikli 29 kohaselt.

2. PEPPi ostud teostatakse paindlikult nii varaliikide kui jurisdiktsioonide osas, mis võimaldab ostuvoogude ajas jagunemise kõikumisi.

3. EKP nõukogu delegeerib EKP juhatusele otsustuspädevuse PEPPi ostude tempo ja koosseisu osas igas kuus, võttes arvesse kogusummat 750 miljardit eurot. Eelkõige võib PEPPi oste teostada paindlikult, et võimaldada ostuvoogude ajas jagunemise kõikumisi nii varaliikide kui jurisdiktsioonide osas.

Artikkel 6

Läbipaistvus

1. Eurosüsteem avaldab kord nädalas PEPPi alusel hoitavate väärtpaberite agregeeritud bilansilise koguväärtuse oma iganädalase konsolideeritud finantsaruande märkustes.

2. Eurosüsteem avaldab kord kuus kuu netoostud ja kumulatiivsed netoostud.

3. PEPPi alusel hoitavate väärtpaberite bilansiline väärtus avaldatakse EKP veebilehel kord nädalas avaturuoperatsioonide rubriigis.

Artikkel 7

Väärtpaberite laen

Eurosüsteem võimaldab PEPPi alusel ostetud väärtpaberite, k.a repode, laenu, võttes arvesse PEPPi tulemuslikkuse tagamist.

Artikkel 8

Lõppsäte

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Frankfurt Maini ääres, 24. märts 2020

EKP president
Christine LAGARDE